

قوانین مرتبط با گروه‌های هدف در مددکاری اجتماعی

مؤلفان:

ثریا سیار

دکتر نازم قجاوند

انتشارات شمالی

تهران - ۱۳۹۳

سرشناسه : سیار، ثریا، ۱۳۶۵ -
عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور : قوانین مرتبط با گروه‌های هدف در مددکاری اجتماعی/
نویسنده ثریا سیار - کاظم قجاوند.
مشخصات نشر : تهران : شلاک ، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری : ۲۸۰ص.

شابک : 978-600-257-046-8

مبیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : مددکاران اجتماعی -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
موضوع : خدمات اجتماعی -- ایران
موضوع : مددجویان -- ایران
شناسه : قجاوند، کاظم، ۱۳۵۵ -
رده بندی کتب : ۱۵۲۰۰ KMH / ق ۹۳۳ ۱۳۹۳
رده بندی دیویی : ۳۴۴/۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۳۲۰۰۴۷

انتشارات شلاک

قوانین مرتبط با گروه‌های هدف در مددکاری اجتماعی

ناشر : انتشارات شلاک

مؤلفان : * ثریا سیار، دکتر کاظم قجاوند

چاپ اول : * ۱۳۹۳

شمارگان : * ۱۰۰۰ جلد

قیمت : * ۱۸۰۰۰ تومان

شابک : * ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۷-۰۴۶-۸

جمالزاده جنوبی خ دیلمان پ ۱۴ واحد ۱

تلفن ۶۶۵۹۲۳۵۷ و ۹۱۲۲۲۵۱۲۶۸

pubshelak@yahoo.com www.Shelak.ir

فهرست

۷ پیشگفتار

۹ ۱: قانون سیاست، تمام جامع رفاه و تامین اجتماعی

۱۱ فصل اول - اهداف، فلسفه و الیه

۱۵ فصل دوم - اصول و سیاست کلی

۲۰ فصل سوم - تشکیلات

۲۷ ۲: قوانین مربوط به حقوق کودک

۲۹ قانون حمایت از کودکان و نوجوانان

۳۰ قانون تامین زنان و کودکان بی سرپرست

۳۳ آیین نامه اجرایی قانون تامین زنان و کودکان بی سرپرست

۳۷ قانون حمایت از کودکان و نوجوانان بی سرپرست و بدسرپرست

۴۶ آیین نامه ساماندهی کودکان خیابانی

۵۳ قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل اختیاری کنوانسیون...

۶۱ توصیه نامه ممنوعیت و اقدام فوری برای محو بدترین اشکال کار کودک

۶۸ پیمان نامه حقوق کودک

۹۱ ۳: قانون جامع حمایت از حقوق معلولان

۹۳ الف) قانون جامع حمایت از حقوق معلولان

۱۰۰ ب) آیین نامه های اجرایی قانون جامع حمایت از حقوق معلولان

۱۰۸ ج) کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت

۴: آیین‌نامه تشکیل شورای ملی سالمندان ۱۳۷

۱- نگاهی اجمالی به محتوای قطع نامه ۱۴۴

۲- نکاتی مرتبط با قطع نامه ۱۴۷

۵: قانون مبارزه با مواد مخدر با اصلاحات و ملحقات ۱۴۹

الف) متن قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و الحاق مواد به آن مصوب ۱۳۷۶ ... ۱۵۲

ب) آیین‌نامه اجرایی مراکز مجاز درمان و کاهش آسیب اعتیاد به مواد مخدر و روانگردان‌ها ... ۱۶۰

۶: آیین‌نامه ارائه خدمات فوریت‌های اجتماعی ۱۶۷

آیین‌نامه ارائه خدمات فوریت‌های اجتماعی ۱۶۹

۷: آیین‌نامه ساماندهی نگهداری کودکان ۱۷۳

الف) آیین‌نامه ساماندهی نگهداری کودکان ۱۷۵

۸: آیین‌نامه اجرایی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور ۱۷۹

بخش نخست: امور کلی ۱۸۱

بخش چهارم - آماده‌سازی برای خروج زندان: مهارت‌آموزی و اشتغال ۱۹۷

۹: قوانین ازدواج و طلاق ۱۹۹

باب اول - در نکاح ۲۰۱

باب دوم - در انحلال عقد نکاح ۲۰۹

قانون حمایت خانواده ۲۱۳

۱۰: طرح جامع امداد و نجات کشور ۲۳۳

طرح جامع امداد و نجات کشور ۲۳۵

اصول هفت‌گانه نهضت صلیب سرخ و هلال احمر ۲۵۵

۱۱: اعلامیه جهانی حقوق بشر ۲۵۱

میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۲۵۸

میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی ۲۶۹

منابع ۲۶۹

پیشگفتار

یکی از ویژگی‌های اساسی جوامع از دیرباز تاکنون وجود قوانین جهت حفظ حقوق انسان‌ها و ایجاد همبستگی میان آنان می‌باشد، اهمیت قانون در زندگی انسان امروزی، که متمدن‌ترین انسان، در طول تاریخ انسانی است، امر بدیهی به شمار می‌رود. قدیمی‌ترین قانون و قانون‌گذاران را می‌توان به کاتب و نسیوس، حمورابی، قوانین بودا و کنستانتین نامید. آن چه مسلم است ریشه قوانین از عبادت مذہبی و پرچشمه گرفته و تعالیم دینی نقش تاریخی و حساس در وضع قواعد و قوانین و پیشرفت آن ایفا کرده است. این در حالی است که دین در طول تاریخ در همه جوامع بشری اساس حیات جامعه و بدین گونه اصول و احکام خود را از آن اتخاذ می‌کرد. قانون کانونی است که در آن مصالح اجتماع تمرکز یافته با دید وسیع بر روابط بین افراد می‌نگرد. قانون برای خیر و صلاح جامعه وضع می‌شود. حاکمیت روحی اخلاقی، زمان و مکان و آداب و رسوم و عرف مسلم، عوامل ناشی از تمدن و بهره‌داری از تمدن می‌گردد. قانون نمی‌تواند تمام جهات را در نظر گیرد و همه احتیاجات بشری و دعاوی ناشی از آن را پیش‌بینی کند، لذا قوانین مترقی دنیا با گذشت زمان و مسیر ترقی و احتیاجات جدید ناشی از تمدن کامل و همیشگی باشد و لزوماً بایستی اصلاح شده و منطبق با زمان و مکان گردد. از این تعریف متعددی شده است در تعریف قانون برخی گفته‌اند «قانون پیکره‌ای از احکام و قواعد و مقررات است که حاکم بر روابط اشیاء پدیده‌ها نظام عالم و تسلسل رویدادها است» و برخی دیگر نیز در تعریف قانون اظهار می‌دارند «قانون یک سلسله قواعد، احکام و مقرراتی است که به وسیله قوای عالی کشور جهت تنظیم روابط حقوقی و اجتماعی احاد وضع می‌گردد». و در نهایت می‌توان گفت قانون، قاعده‌ای است مکتوب که توسط مقام صاحب صلاحیت برای تنظیم رفتار مردم در اجتماع تنظیم شده و نقض آن، مستوجب اعمال ضمانت‌های اجرایی توسط دولت است.

با توجه به آن چه گفته شد قوانین جهت حفظ نظم جامعه و انسجام آن یکی از ضروریات جامعه است. در کشور ما نیز اولین قانون اساسی در سال ۱۲۸۵ به امضای مظفرالدین شاه رسید. و پس از پیروزی انقلاب اسلامی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۸ در ۱۲ فصل و ۱۷۵ اصل و یک مقدمه و مؤخره تدوین شد و قوانین به دو شکل عام و خاص در قنظر گرفته شد. قوانین عام مجموعه قواعد رفتاری که نحوه رفتار افراد و مناسبات میان آن‌ها در جامعه را مشخص می‌سازد که این معنا به لحاظ عام بودنش با معنای لغوی قانون مشابهت دارد. منظور از قوانین خاص مجموعه قواعد رفتاری که مربوط به امری خاص و مشخص است مانند قوانینی که حمایت از حقوق معلولین تصویب شده است. این کتاب به این قوانین به طور ویژه‌ای توجه نموده است. با توجه به صنعتی شدن جوامع و پیچیدگی روابط اجتماعی و تغییر ارزش‌ها و هنجارها شد که برخی مسائل اجتماعی و افزایش اقشار آسیب پذیر در جامعه هستیم. و در این شرایط لزوم مداخله مددکاران اجتماعی پیش از پیش اهمیت میابد. یکی از ابزار مداخلات مددکاران اجتماعی دانش و منابع اطلاعاتی وی از امکانات موجود در جامعه، نهادها و موسسات حمایتی و قوانین حمایتی در مددجویان می‌باشد. لزوم آشنایی مددکاران اجتماعی با قوانین مرتبط با گروه‌های هدف، نقش‌های مختلف از جمله نقش مدافع، یاری دهنده، رابط، آموزش دهنده تجلی می‌یابد. به عنوان مثال نقش مدافع مددکار به شکل حمایت از مددجو (فردی، گروهی و جامعه) ظهور پیدا می‌کند و این نقش هنگام ایجاد تسهیلات در جامعه و فراهم کردن شرایط مطلوب برای مددجویان و دفاع از حقوق آنان ایفا می‌گردد. خصوصاً مددجویانی کم توانی (معلولین، کودکان و سالمندان و...) که قادر به دفاع از حقوق خود نمی‌باشند. در این نقش آگاهی مددکاران اجتماعی به قوانین حمایتی موجب ایجاد اصلاحات و تغییرات در محیط اجتماعی به نفع مددجویان و حل مسئله اینان می‌گردد.

با توجه به آن چه ذکر شد آشنایی مددکاران اجتماعی با قوانین موجود و مرتبط با گروه‌های هدف در فرایند حل مسئله و قادر سازی مددجویان ضرورت می‌یابد. این تکنون درس قوانین مرتبط با گروه‌های هدف در مداخلات اجتماعی در سرفصل دروس دانشگاهی تصویب نشده و کتابی نیز در این زمینه تدوین نشده است. از این رو بسیاری از مددکاران اجتماعی از قوانین موجود در رابطه با مددجویان اطلاعی ندارند. لذا در این کتاب سعی نمودیم قوانین داخلی و معاهدات بین‌المللی مرتبط با گروه‌های هدف در مداخلات اجتماعی را ارائه نماییم و امیدواریم برای کلیه دانشجویان، اساتید و کارشناسان این حرفه موثر واقع گردد.